

Kursplan

för kurs på grundnivå

Språkliga perspektiv på kunskapsutveckling - ingår i Lärarfortbildningen 20.0 Högskolepoäng

The Development of Language, Cognition and Academic Proficiency - In 20.0 ECTS credits

Service Training for Teach

Kurskod:	CT1125
Gäller från:	VT 2009
Fastställt:	2009-03-13
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Ämne	Tvåspråkighet

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen för Centrum för tvåspråkighetsforskning 2009-03-13.

Denna kursplan är upphävd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för svenska och flerspråkighet 2021-06-02.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Lärarexamen eller motsvarande.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
SPK1	Språkliga perspektiv på kunskapsutveckling	20

Kursens innehåll

Kursen behandlar språkets roll i ämnesundervisning utifrån ett genreperspektiv och syftar till att kursdeltagarna ska utveckla sin kunskap om sambandet mellan språk och ämnesinnehåll i olika undervisningssammanhang. Som en bakgrund till detta presenteras grundläggande språkvetenskapliga begrepp som tjänar som verktyg för att beskriva språkets uppbyggnad. Vidare ges en orientering om språkinläring – i synnerhet andraspråksinläring – med särskilt fokus på utbildningsmässiga aspekter. Kursen har vidare till syfte att deltagarna ska stärka sin förmåga att skapa läromiljöer där eleverna har de språkliga redskap som krävs för att tillägna sig och producera texter som förekommer och förväntas i olika ämnen i skolan. Kursens fokus ligger på ämnesinnehåll, språk och språkanvändning vid undervisning som ska syfta till en parallell språk- och kunskapsutveckling, oavsett elevernas språkliga och kulturella bakgrund. I denna kurs behandlas vidare metoder för klassrumsforskning och principer för analys av undervisning i och på ett andraspråk med tonvikt på interaktionsmönster i samband med olika typer av pedagogiska aktiviteter.

Förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs ska deltagarna kunna

- beskriva drag i språket med hjälp av elementära språkvetenskapliga termer
- diskutera grundläggande aspekter av språkinläring, särskilt med avseende på andraspråksinläring
- diskutera språkets betydelse för elevers kunskapsutveckling i olika kontexter
- beskriva och problematisera de språkliga krav skolan ställer på eleverna i olika ämnen
- redogöra för grundläggande begrepp inom genrepdagogen samt tolka och värdera deras funktion i förhållande till traditionella sätt att använda språkliga redskap
- analysera funktion och mönster i olika typer av texter samt identifiera de språkliga drag som utmärker dessa

- planera, genomföra och utvärdera undervisning utifrån ett genreperspektiv
- analysera och diskutera olika typer av pedagogiska aktiviteter med avseende på de interaktionsmönster de ger upphov till

Undervisning

Undervisningen sker i form av föreläsningar och seminarier (där aktivt deltagande av kursdeltagarna förutsätts).

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen examineras genom löpande hemuppgifter/hemskrivningar kopplade till den egna pedagogiska verksamheten.

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Otillräckligt

F = Helt otillräckligt

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart. Dessa har fastställts av styrelsen för Centrum för tvåspråkighetsforskning.

d. Betyg på hel kurs grundar sig på en sammanvägning av betygen på delkurserna. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till styrelsen för Centrum för tvåspråkighetsforskning.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e under rubriken "Examination och kunskapskontroll" ovan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till studievägledare eller studierektor vid Centrum för tvåspråkighetsforskning.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Kurslitteratur

Med reservation för ev. ändringar p.g.a. utgången litteratur e.d.

Abrahamsson, Niclas (2008), Andraspråksinläring □ en introduktion. Lund: Studentlitteratur. (ca 250 s., valda delar enligt lärarens anvisningar)

Abrahamsson, Tua & Pirkko Bergman (red.; 2005) Tankarna springer före □ att bedöma ett andraspråk i utveckling. Stockholm: HLS förlag. (kapitlen 1□5 samt Bilaga 1; ca 35 s.)

Axelsson, Monica, Mikael Olofsson, Anders Philipsson, Carin Rosander & Mariana Sellgren (2006), Ämne och språk □ språkliga dimensioner i ämnesundervisningen. Stockholms stads kompetensfond. (ca 120 s; valda delar enligt lärarens anvisningar. Kan laddas ner på <http://www.rinkeby-multiling.stockholm.se/Aktuellt/Amneochsprak.pdf>.)

Boström, Lena & Gunlög Josefsson (2006), Vägar till grammatik. Lund: Studentlitteratur. (ca 200 s. enligt lärarens anvisningar)

Derewianka, Beverly (1990), Exploring How Texts Work. Portsmouth, NH: Heinemann. (87 s)

Edling, Agnes (2004), Abstraktion kan spränga gränser. I *Språkvård* 3/04. (s. 27-32)

Gibbons, Pauline (2006), Stärk språket, stärk lärandet. Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet. Uppsala: Hallgren & Fallgren. (208 s.)

Hertzberg, Frøydis (2006), Genreskrivning under senare skolor: att berätta räcker inte. I: Louise Bjar (red.), *Det hänger på språket!* Lund: Studentlitteratur. (kapitel 12, 19 s.)

Holmegaard, Margareta & Inger Wikström (2004), Språkutvecklande ämnesundervisning. I: Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg (red.), *Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle.* Lund: Studentlitteratur. (s 539-572)

Kuyumcu, Eija (2004), Genrer i skolans språkutvecklande arbete. I: Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg (red.), *Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle.* Lund: Studentlitteratur. (s 573-596)

Liberg, Caroline (2001), Läromedelstexter i ett andraspråksperspektiv i möjligheter och begränsningar. I: Kerstin Naucmér (red.), *Symposium 2000. Ett andraspråksperspektiv på lärande.* Stockholm: Nationellt centrum för sfi och svenska som andraspråk. (20 s.)

Liberg, Caroline (2005), Språk om och i läro- och undervisningsprocesser I: Björn Melander (red.), *Språk i tid: studier tillägnade Mats Thelander på 60-årsdagen.* Uppsala: Institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet. s. 380-387.

Lindberg, Inger (2001), Samtalet som didaktiskt verktyg. I: Kerstin Naucmér (red.), *Symposium 2000: Ett andraspråksperspektiv på lärande.* Stockholm: Sigma. (22 s.)

Lindberg, Inger (2004), Samtal och interaktion i ett andraspråksperspektiv. I: Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg (red.), *Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle.* Lund: Studentlitteratur. (s. 461-499)

Norén, Eva (2006), Matematik, flerspråkiga elever och modersmål. I: Inger Lindberg & Karin Sandwall (red.), *Språket och kunskapen i att lära på sitt andraspråk i skola och högskola. Rapporter om svenska som andraspråk (ROSA) 7,* Institutet för svenska som andraspråk, Göteborgs universitet. (s. 231-248)

Philipsson, Anders (2004), Svenskans morfologi och syntax i ett andraspråksperspektiv. I: Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg (red.), *Svenska som andraspråk i forskning, undervisning och samhälle.* Lund: Studentlitteratur. (s. 117-152)

Polias, John & Bodil Hedeboe (2000) Et sprog til at tale om sprog. Om funktionel grammatik og genrepædagogik i Australien. I: Esmann, Karin, Alma Rasmussen & Lisbeth Birde Wiese (red.), *Dansk i Dialog.* København: Dansk lærerforening. s. 193-231.

Rönnerberg, Irene & Lennart Rönnerberg (2001), Undervisningsmiljö och andraspråkselevs begreppsbyggnad i matematik. NCM-rapport 2001:1. Kan laddas ner på <http://ncm.gu.se/media/ncm/kup/Undervisningsmiljo.pdf>

Sellgren, Mariana (2005), Ämnesundervisning för flerspråkiga elever i integrering av språk och kunskap. I: Monica Axelsson, Carin Rosander & Mariana Sellgren, *Stärkta trådar i flerspråkiga barn och elever utvecklar språk, litteracitet och kunskap.* Stockholm: Språkforskningsinstitutet i Rinkeby, Stockholms stad. (s. 200-283) Kan beställas på: http://www.rinkeby-multiling.stockholm.se/publikationer/starkta_tradar_bestallningsformular.htm

Referenslitteratur:

Grammatiska uppslag: <http://www.hum.gu.se/eng/sv/projects/GrUp/index.html> (Grundläggande grammatisk terminologi)

Holmberg, Per & Anna-Malin Karlsson (2006), Grammatik med betydelse. En introduktion till funktionell grammatik. Uppsala: Hallgren & Fallgren.

Viberg, Åke, Kerstin Ballardini & Sune Stjärnlöf (1986), *Mål. Svensk grammatik på svenska.* Stockholm: Natur och Kultur. (180 s.)

Dessutom tillkommer kopierat material om ca 100 sidor. Tillhandahålles av läraren efter kursstart.

Därutöver kommer elev- och läromedelstexter inom skolans olika kunskapsområden att studeras och analyseras.

Information ges vid kursstart om hur viss litteratur görs tillgänglig för kursdeltagarna.